

**РЕГИОНАЛЕН ЕКСПЕРТНО –
КОНСУЛТАНТСКИ И ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР „ЧИТАЛИЩА“
ГРАД ШУМЕН**

Бул. „МАДАРА“ № 22
тел./факс: 054/ 86 32 37
e-mail: rekic_shumen@abv.bg

АНАЛИЗ
НА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩАТА
ОТ ОБЛАСТ ШУМЕН
ПРЕЗ 2007 ГОДИНА

Територия: 3390 кв.км
Население: 205 395 жители
Общини: 10
Населени места: 152
Градове: 8
Села: 144
Природни резервати: 4
Национални исторически и археологически резервати: 5

Област Шумен заема изключително важно стратегическо положение в Североизточна България. Областният център град Шумен се намира на около 100 км от големите морски градове и пристанищни центрове Варна и Бургас и на 100 км средно от двете големи дунавски пристанища Русе и Силистра, чието значение нараства изключително много след като завърши строежа на фериботния комплекс, който ще свързва България с Румъния и Украйна.

Област Шумен има Стратегия за развитие, разработена в контекста на процеса на стратегическо планиране и програмиране в нашата страна. Целта на Стратегията е да представи рамката и основните насоки в социално-икономическото развитие на област Шумен. Тя отразява в дългосрочен план вижданията на ръководителите и специалистите от местните структури на управление, представителите на бизнеса, НПО и широк кръг заинтересовани лица за развитието на областта като цяло. В съответствие с нормативните изисквания на ЗРР областната стратегия за развитие представлява основен инструмент за осъществяване на цялостна дългосрочно ориентирана политика за регионално развитие, съобразена с националните, регионалните и общински приоритети.

По обем на произведения БВП област Шумен се нарежда на 19 място сред 28-те области в страната, а БВП на човек от населението е 2293 лв.

Промишлеността в Шуменска област е съсредоточена главно в гр. Шумен. Най-големите фирми, реализиращи продукцията си на вътрешния и международния пазар са: "Карлсберг" АД, "ПХЖ Брадърс комерс" АД, "Сердика-Шумен" АД, "Винекс Преслав", "Фикосота холдинг", "Лавена" АД, "Алкомет" АД, „Мадара" АД, "Китка" АД, "Фаянс" АД - Каспичан.

Резултат от реструктурирането на икономиката на територията на Шуменска област са: непълна степен на използване на производствения капацитет, загуба на външни пазари, намаляване на трудовата заетост. От друга страна това води до откриване на голям брой малки и средни предприятия, които успешно запълват пазарните ниши. Основен предмет на дейност е сферата на услугите, туризма и търговията.

Областта е обезпечена с добра връзка с основните транспортни коридори, чрез които се осигурява сравнително лесен достъп до съседните страни и до важни и отдалечени административни центрове. Пътната мрежа в Област Шумен дава възможност

за осъществяването на добра връзка между населените места и областния град. В подкрепа на тези конкурентни предимства е и изграждането на 23-километровия участък от автомагистрала "Хемус" на територията на областта.

Сравнителната близост на област Шумен до морското пристанище и летището във Варна и до речното пристанище в Русе, съчетана със сравнително добре развити ж. п. и пътно-транспортни връзки, предоставя възможност за лесен достъп на стоки и хора до различни точки по света.

В Шуменска област демографското развитие е отрицателно. Положителен прираст на населението има в общините Венец, Върбица, Хитрино, Каолиново и Каспичан. В останалите общини прирастът на населението е отрицателен. Голям е броят на активното население във възрастовата група от 15 до 44 години – 70%. Проблем за областта е застаряващото население и активните миграционни процеси. Етническата структура е разнообразна.

Равнището на безработицата е 21.51%. Все още е висок процентът в селските райони, където регистрираните безработни достигат до 80%. Сравнително висок е процентът - 7.60% на регистрираните млади хора до 29 години. Този проблем съществува и при малцинствените и маргинализираните групи от населението – в неравностойно социално положение на пазара на труда.

На територията на област Шумен се намират множество културни, природни, архитектурни и исторически паметници и забележителности, които са предпочитаните места за посещение не само от местните жители, но и от гости от цялата страна и чужбина. Природните дадености и богатото историческо и културно наследство се свързват с наличието на множество културни и археологически паметници - Мадарски конник, Шуменска крепост, първите столици Плиска и Велики Преслав, Паметник "Създатели на Българската държава", четири мемориални къщи-музеи, Томбул джамия и др.

В областта на просветата и културата Област Шумен отстоява завоювани водещи позиции. По пътя на дарителството и с от помощ на държавата е създадена широка мрежа от училища за всички степени. Областният град е сред новаторите в педагогическото образование в България - тук са организирани в страната педагогически курсове, педагогическо училище и институт, а понастоящем- Шуменски университет „Еп.К.Преславски” с разнообразни профили и специалности.

В областния град работят професионални културни института - драматично-куклен театър, държавна филхармония, регионална библиотека, художествена галерия, регионален исторически музей със съвременна експозиция. Музейната мрежа се допълва от четири мемориални къщи-музеи и археологически музей на Шуменската крепост.

ОБЛАСТ

ШУМЕН

ТЕРИТОРИАЛНО ДЕЛЕНИЕ



КАРТА НА ОБЛАСТТА

Кратка информация за област ШУМЕН

Територията на Шуменска област е 3390.2 кв. км или 3.05 % от територията на страната. Шуменска област граничи на север с област Силистра, на североизток с област Добрич, на изток с област Варна, на юг с област Бургас, на югозапад с област Сливен, на запад с областите Търговище и Разград.

Административно-териториалното делене включва 10 общини и 152 селища с население, според данни от последното преброяване към 01.03.2001г. – 205 395 души, от които 51 % са жените. Населението на област Шумен е около 2,6 % от населението на страната. Това число ни нарежда на 16 -то място по големина сред 28 -те области в страната. Най-голяма община в областта е Шумен, в която са включени 26 селища с общо население 101 515 жители /към общината през юли 1999г. преминава и село Мадара с президентски указ/. Следват общините Нови пазар –16 села с население 19 141 души, Велики Преслав – 12 села с население 15 855 души, Каолиново – 16 села с население – 12 518 души, Върбица – 16 села и население 10 861 души, Каспичан - 9 села с население 9 405 души, Смядово – 10 села с население – 7 818 души, Венец – 13 села и население – 7 260 души, Никола Козлево –11 села с население 6 796 души, Хитрино – 21 села и 6 937 души население. Около 62 на сто от населението на областта живее в градовете.

ОБЩИНИ	Територия кв.км.	Брой населени места	Градове	Села	Брой читалища
ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ	278 кв.км.	12	1	11	12
ВЕНЕЦ	223 кв.км.	13	0	13	8
ВЪРБИЦА	457 кв.км.	16	1	15	7
КАОЛИНОВО	293 кв.км.	16	1	15	12
КАСПИЧАН	274 кв.км.	9	2	7	9
НИКОЛА КОЗЛЕВО	264 кв.км.	11	0	11	9
НОВИ ПАЗАР	317 кв.км.	16	1	15	14
СМЯДОВО	354 кв.км.	10	1	9	5
ХИТРИНО	277 кв.км.	21	0	21	13
ШУМЕН	652 кв.км.	27	1	26	33
ОБЩО	3 390 кв.км.	151	8	143	122

ОБЩИНА ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ ¹



КАРТА НА ОБЩИНАТА

Кратка справка /представяне на община В.Преслав и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 277,65 кв. км.

Брой населени места - 12

Брой жители – 16 839 души

Административен център - гр. Велики Преслав

Община Велики Преслав се намира в Североизточна България, в югозападната част на област Шумен. Общината има изградена добра пътна мрежа. През нея преминават пътищата: Силистра-Ямбол, Търговище - В.Преслав и В.Преслав-Смядово, с връзка за Ришкия проход и оттам за Бургас. Релефът е изключително разнообразен. В северната и югозападната част е хълмисто-ридов и нископланински. Централната част е равнинна и се пресича от долината на р.Голяма Камчия и притокът ѝ - р. Врана. В северната част са южните разклонения на Шуменското плато, което има надморска височина от 300 до 400 м.

Характерна особеност на община Велики Преслав е красивата и чиста природа, съчетана с богато културно - историческо наследство. Красивите местности и многобройните археологически паметници я правят привлекателна за любителите на познавателния туризъм. Тези фактори, заедно с благоприятното местоположение на общината обуславят развитието на туризма не само с локално, но и с национално и международно значение. Община Велики Преслав разполага с 968 хектара защитени територии, от които резервати и буферни зони 48 ха., народни паркове - 773 ха. и

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

исторически местности - 147 хектара. Общата площ на рекреационните ресурси възлиза на 2250 ха, в т.ч. курортни гори - 1423 ха, и зелени зони - 827 ха. На територията на общината се намират природният резерват "Патлейна" - в близост до Велики Преслав, и резерватът "Дервиша", които са единствените находища в страната на див рожков, див кестен и урумово лале. Находищата на блатно кокиче край с. Кочово на площ 12 ха и край с. Осмар на площ 19 ха са обявени за защитени територии и са единствените в Северна България.

Преобладаващо в общината е българското население - 65%. 24% са турците, 8.5% - ромите. Под 1% общо са руснаци, арменци и власи. 2.4% от населението не се самоопределя или не посочва своя етнос. Населението е застаряващо, а естественият прираст - отрицателен. Гъстотата на населението е 61 души на кв. км. 60% от него е градско.

Икономически активното население в общината е 7358 души. От тях 15.03% са безработни, при съотношение жени-мъже 55 на 45%. Всеки пети безработен е младеж до 29 години.

Селскостопанският фонд заема 174 665 дка и представлява 63% от общата площ. Общината е с добре развито зърнопроизводство - зърнените култури заемат 48%, а фуражните - 12% от обработваемата земя, и напълно покриват зърнения и фуражния баланс по изхранването на населението и животните в общината. От техническите култури основно се отглежда слънчоглед, който заема 21% от посевната площ. Значително се увеличиха и площите, засадени с дългогодишни култури - малини, касис, лавандула.

В община Велики Преслав функционират: 7 ЦДГ, 2 начални училища - в селата Миланово и Имренчево (за ученици от I до IV клас), 5 основни училища - в селата Троица, Кочово, Златар, Драгоево и в град Велики Преслав (за ученици от I до VIII клас), 1 СОУ в град Велики Преслав (за ученици от I до XII клас).

Националният историко-археологически резерват с музей "Велики Преслав" се намира в непосредствена близост до съвременния град и обхваща около 500 ха - древната столица с нейните крепости, предградия, манастирски и граждански имения. В резултат на дългогодишните проучвания, продължаващи повече от век, до този момент на територията на резервата и неговата околност са открити десетки археологически обекти, а в експозицията на музея могат да се видят оригинални произведения на старобългарското и средновизантийското изкуство. Сред тях са шедьоври като керамичната икона на Св. Теодор Стратилат, Преславското златно съкровище и керамичен иконостас от Дворцовия манастир, участвали в редица български и международни изложби.

Културните потребности на населението в общината се обслужват от 12 читалища, разположени в отделните населени места - с. Драгоево, с. Златар, с. Имренчево, с. Кочово, с. Миланово, с. Мокреш, с. Мостич, с. Осмар, с. Суха река, с. Троица, с. Хан Крум и гр. В. Преслав. Най-представителното от тях е НЧ "Развитие" във Велики Преслав, основано преди повече от 130 год., с много добре оборудвана материална база и богат библиотечен фонд, разностранна художествено-творческа дейност, многобройни национални и международни изяви на самодейните колективи. Субсидираните бройки за 2007 г. в общината са 18.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ВЕЛИКИ ПРЕСЛАВ

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирано субсидиране на 18 читалищни бройки 2. Съдействие и добра съвместна работа с Общинска администрация 3. Има много добре работещ Общински читалищен съвет 4. Всички читалищни библиотеки работят, като в 3 от НЧ е закупена нова литература със средства по проект на МК 5. В 75% от селата с работещи читалища има ЦДГ и/или училища и голяма част от децата участват в читалищните форми 6. Субсидиите се разпределят съгласно механизма предвиден в чл. 23, ал.1 от ЗНЧ 7. НЧ имат разнообразен културен календар, включващ различни клубни форми и школи, и участия в местни, и регионални културни изяви 8. През годината са извършени ремонти на 5 читалищни сгради, на 2 от които – с осигурени средства от МК и само една сграда е неизползваема (поради пожар) 9. Наличие на паметници на културата от I-во българско царство, които са предпоставка за развитието на културен туризъм 10. Допълнителни финансови средства, макар и не в големи размери, се осигуряват в 9 читалища от: наеми, рента, спонсори и др. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Допълнително общинско субсидиране е осигурено само за едно читалище - „Развитие”, в общинския център Велики Преслав 2. Едно НЧ /с.Миланово/ няма собствена сграда и е настанено в сградата на кметството 3. По отношение на осигурената компютърна техника, положението от 2006 г. не е променено – такава, както и интернет връзка има само в две от НЧ в общината 4. Ниска степен на квалификация на читалищните секретари 5. Субсидираните 18 читалищни бройки не са разпределени балансирано в общината, като близо половината са заети в общинския център, а в две читалища няма щат 6. Само в едно читалище /гр.В. Преслав/има библиотечен програмен продукт, както и през 2006 г.

Препоръки:

1. Повишаване квалификацията на читалищните служители
2. Настояване на общинския читалищен съвет пред общинския съвет за осигуряване на допълнителна субсидия за ремонтни дейности и закупуване на литература
3. Общинският читалищен съвет да съдейства пред Общината за балансираното разпределение на субсидираните бройки, които от 2007 г. са завишени с 3.
4. Да се потърсят начини за увеличаване броя на читалищата, оборудвани с компютърна техника
5. Обогатяване на читалищните дейности в различни направления от културно-масовите изяви

ОБЩИНА ВЕНЕЦ 2



КАРТА НА ОБЩИНАТА

Кратка справка /представяне на община Венец и читалищата в нея

Обща информация и инфраструктура

Територия - 222,56 кв.км.

Брой населени места - 13

Брой жители - 7 416

Административен център - с. Венец

Община Венец се намира в Североизточна България, на север от областния гр. Шумен. Преобладаващия тип релеф е равнинно- хълмист. Надморската височина е около 200м. На север и северозапад граничи с община Самуил /област Разград/, на североизток с община Каолиново, на юг и югоизток с община Хитрино.

Хармонично съжителстват представители на трите етноса - българския, турския и ромски. От общият брой на населението 91 % са с турски етнически произход, 5,79 % са роми, 1,75 % са българи и 1,42 % - други. Населението в трудоспособна възраст е 63,94%, което е над средните стойност за страната и региона.

Нивото на регистрираната безработица е една от най-високите в страната. Промислени предприятия на територията на общината липсват. Работят само два шивашки цеха. Съществуващите частни фирми са предимно в областта на търговията. Основният поминък на населението е земеделието и животновъдството. Общинският поземлен фонд е 2 962 дка. Общият размер на общинските терени е 10 903 дка. На територията на Община Венец има 13 населени места без град.

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

На 3 км от с. Венец е разположено Държавно дивечоразвъдно стопанство "Паламара". То е едно от най-старите ловни стопанства в България, създадено през 1932 г. от Цар Борис III като "Царско ловище". Основни направления в дейността на стопанството са дивечоразвъждане /благороден елен/ и международен туризъм. Богатата и разнообразна хранителна база позволява да се поддържа значителен запас от едър дивеч - благороден елен, дива свиня и сърна. Стопанството разполага с една ловна резиденция и един ловен дом, които предлагат превъзходно обслужване и сервиз.

Ежегодно през втората седмица на месец май се чества деня на общината като *Традиционен общински събор* на територията на ДДС "Паламара", който включва концерт на фолклорни групи, конни надбягвания и народни борби с награден фонд. Самодейни художествени състави към читалищата по населените места на общината представят автентичен местен фолклор включващ песни и танци, традиции и обичаи характерни за местното население. На събора се канят изявени борци и ездачи от целия регион.

На територията на Община Венец има 8 функциониращи читалища. Субсидираните бройки отпуснати от Министерство на културата са 11. Реално заетият щат за община Венец обаче е 9 бр.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ВЕНЕЦ

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирано субсидиране на 11 читалищни бройки и редовно превеждане на месечната субсидия 2. Всички читалища в общината – 9, имат регистрация в МК, включително двете непререгистрирани от 2006 г. и едно с възстановена дейност (с. Осеновец) 3. Състоянието на сградния фонд е добро, като в 7 от всички НЧ са извършени ремонтни дейности, осигурени финансово от МК 4. Културно- етническо разнообразие 5. Библиотеките във всички НЧ работят и имат добра посещаемост 6. Библиотечният фонд се допълва само със средства от МК 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Неефективно прилагане на механизма за държ. субсидия по чл.23, ал.1 от ЗНЧ, в резултат на което не са разпределени 2 щатни бройки от предвидените 11 2. Липса на допълнително субсидиране от общината 3. С финансови средства от субсидиите на НЧ в общината се осигурява част от културния календар на съответните населени места 4. Липсва Общински читалищен съвет 5. Само в 2 от НЧ се осигуряват допълнителни финансови средства от рента и наеми 6. Липса на компютърно оборудване в 60% от НЧ в общината и наличие на интернет само в 2 населени места 7. Силно ограничена читалищна дейност, която се свежда само до книгораздаване и няколко кръжочни форми 8. Беден културния календар, липса на участия в мести и регионални изяви 9. Нисък образователен ценз на читалищните работници /над 90%/ 10. Читалищните кадри не са участвали в форми за повишаване на тяхната квалификация

Препоръки:

1. Да се създаде Общински читалищен съвет, който да съдейства за разпределението и усвояването на всичките 11 субсидирани читалищни бройки
2. Държавната субсидия да не се използва за осигуряване на културни дейности в населените места /извън културния календар на читалищата/
3. НЧ да използват пълноценно възможностите за отдаване под наем, като по този начин осигуряват допълнителни финансови средства
4. В календарния план на НЧ задължително да се отдели място за съвместна работа с учебните заведения по места
5. Да се търсят начини за повишаване квалификацията на читалищните кадри, което да подпомогне развитието на културните дейности
6. Да се осигурят средства за закупуване на компютърна техника

ОБЩИНА ВЪРБИЦА ³



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Върбица и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
Територията – 457 кв.км.
Брой населени места - 16
Брой жители -10 861
Административен център - гр. Върбица

Територията на общината се пресича от главен път 1-7 Силистра - Шумен - Ямбол, който осигурява удобна връзка през Върбишкия проход между Северна и Южна България. Общинската пътна мрежа е 30 км. Населените места са телефонизирани. В град Върбица има Интернет.

От общата територия на общината, поземленият фонд е 162 266 дка., а горският фонд - 258 596 дка., Общински поземлен фонд - 32 797 дка. Общинските терени са 420 270 кв.м.

Град Върбица е с надморска височина 430 м. Разположен на двата бряга на р.Герила. На 5 км. от града, в подножието на Източна Стара планина се намира курорт Върбица, известен като Минералната вода. Минералните води са с лечебни свойства, приложими при стомашно-чревни заболявания. Съществуват два паметника на културата от местно значение - църквата "Св.Димитър Солунски" строена през 1842-1843 г. и Василакиевата къща. Интересен паметник е и Сарая на Гераите, строен около 1830г.

Етническият състав на населението в тази община е много разнообразен. В гр.Върбица, с.Менгишево и с.Иванова има смесено население българи, турци, роми, като в първите две села населението е с преобладаваща част от роми. Има две села с преобладаващо турско население – с.Бяла река и с.Методиево, а населението на с.Нова Бяла река се състои от преселници от Пиринско-Родопския край.

В общината работят 7 читалища в: гр.Върбица, с. Бяла река, с.Иваново, с.Менгишево, с.Методиево, с.Нова бяла река и с.Маломир. За 2007 година държавните субсидирани бройки са 7.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ВЪРБИЦА

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирана държавна субсидия за 7 бр. 2. Всички читалищни служители са на пълен щат. За НЧ в общинския център е осигурена втора щатна бройка от преразпределението на държавната субсидия определена за общината 3. Добра съвместна дейност на НЧ с Общинска администрация гр.Върбица 4. Състоянието на сградния фонд в шест от седемте НЧ в общината е добро, извършени се ремонти през последните две години в 5 читалища 5. В три НЧ от общината са извършени ремонтни дейности със средства осигурени от МК 6. Във всички НЧ работят библиотеките 7. Худ. състави в четири от НЧ работят активно, имат участия в местни и регионални изяви 8. В три от НЧ – в гр.Върбица, с.Бяла река и с.Нова бяла река има необходимата техника и интернет връзка 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липса на допълнително субсидиране от общината 2. Няма изграден общински читалищен съвет 3. Само едно НЧ има предоставена земя от ОПФ 4. Само в две НЧ се осигуряват допълнителни средства от наеми 5. Продължава практиката да не се закупуват нови книги в нито едно от НЧ и да не се кандидатства по проект на МК за осигуряване на литература 6. НЧ в с.Менгишево няма самостоятелна сграда-помещава се в кметството, НЧ в с.Нова бяла река е с недвършена сграда 7. В 3 НЧ няма самодейни колективи и липсват форми на културни изяви, а в останалите работят ръководители без необходимия ценз

Препоръки:

1. Кандидатстване за още една щатна бройка за 2009 г., за да не се налага драстично намаляване субсидията на НЧ извън общинския център
2. Създаване на общински читалищен съвет
3. Осигуряване на допълнителна субсидия /от МК или Община Върбица/ за закупуване на нова литература в библиотеките
4. Да се търсят начини за осигуряване на допълнителни финансови средства – рента, наеми, проекти
5. Разнообразяване дейността на НЧ, в областта на художествената самодейност и нейното обогатяване в областите на екологията и социалните дейности

ОБЩИНА КАОЛИНОВО 4



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Каолиново и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
Територия - 293 кв.км.
Брой населени места - 17
Брой жители - 16 621
Административен център - гр. Каолиново

Община Каолиново е разположена в североизточната част на Лудогорието. В административната си структура включва кметсвата: гр.Каолиново, с.Боймир, кв.Кус, с.Дойранци, с.Браничево, с.Гусла, с.Загориче, с.Климент, с.Средковец, с.Долина, с.Лиси връх, с.Лятно, с.Омарчево, с.Тъкач, с.Тодор Икономово, с.Пристое, с.Наум, с.Сини вир. На север граничи с община Дулово, област Силистра, на североизток с община Тервел, област Добрич, на изток - с община Никола Козлево, област Шумен, на юг с община Нови пазар и община Хитрино - област Шумен и на запад с община Венец, област Шумен и община Исперих, област Разград. Надморската височина е между 100 и 500 м.

Населението на община Каолиново наброява по постоянен адрес 21 379 души, а по настоящ адрес 16 621 души към 28.07.2004г. То е съставено от представители на българския, турския и ромски етноси. Християнското и мюсюлманско вероизповедание определят населението по религиозен признак. Средната гъстота на населението за 2004г.за Общината е около 73 души на кв.м. Разпределението на населението по пол е равномерно с лек превес на жените.50.4% на 49.6%. Човешкият ресурс в Общината има сравнително добра възрастова структура. Делът на населението до 18 години /5154/ и над 60 години /5017/ е изравнен и даже с лек превес на децата. Населението в работоспособна възраст е в порядъка на 11 138, което е добро за Общината. Преобладаващо е населението от турския етнос, над 79%., а българите са 9.4%. Сравнително малък е делът на ромите около 10.5%, които живеят във всички населени места на Общината.

Икономически активното население в община Каолиново в края на 2004г. по данни на НСИ наброява 10233 души. Това представлява 48,00% от цялото население в района. Броят на заетите в промишлените предприятия на Общината постоянно намалява. Нивото на регистрираната безработица в община Каолиново е едно от най-високите в страната. През всички последни години тя е почти два пъти по висока от тази на региона.

Липсата на замърсяващи промишлени предприятия и топлоцентрали, на големи животновъдни ферми, както и на пътни артерии или магистрали с висока интензивност на автомобилния трафик, предполагат сравнително високата чистота на отделните компоненти на околната среда - въздух, вода и почви.

Общият селскостопански фонд на общината е в размер на 205600 дка., в това число: ниви - 171 000 дка.; мери, пасища и естествени ливади - 20 500 дка.; трайни насаждения - 2560 дка. /плододаващи овощки - 950 дка. и лозя - 127 дка./. Необработваемите земи са 1700 дка. Горският фонд на територията на общината възлиза на 68000 дка., които основно са залесени с широколистни видове. Характерно за общината е отглеждането на арония. Опитите за възстановяване на насажденията са на общинска земя. Няколко собственици с малки площи отглеждат лавандула, малини и къпини. В общината има традиции при отглеждането на тези доходоносни култури.Сравнително добре развито е и животновъдството.

Общината разполага с 1 СОУ, 10 основни училища, 4 начални училища и 18 целодневни детски градини. От включените в Общ.Каолиново 15 села и центъра на

Общината- гр.Каолиново работят 12 читалища, две от които са в гр.Каолиново. В справката от Министерство на културата Община Каолиново се субсидира с 8 бройки.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА КАОЛИНОВО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Редовно и ежемесечно се превежда държавната субсидия 2. Само 2 от 12-те НЧ не са в собствени сгради 3. В 50% от НЧ на общината се осигуряват допълни финансови средства от рента и от наеми на помещения 4. Библиотеките във всички НЧ работят 5. Повече от половината НЧ в общината са получили средства по проект от МК за закупуване на книги 6. Кметствата на 9 населени места с НЧ осигуряват твърдо гориво за отопление през зимния сезон 7. Относно квалификацията на кадрите – един служител е с висше образование, а всички останали – със средно, като близо половината са участвали в допълнителни обучителни курсове 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Държавната субсидия за общината е в размер на 8 щатни бройки, а реално са заети 7, от които само в две читалища има по 1 пълен щат, а в останалите 10 читалищата – по половин щатна бройка. 2. Липса на Общински читалищен съвет 3. Само в едно НЧ има осигурен компютър, със средства от МК през 2005 4. Състоянието на сградния фонд не е добро- 7 от НЧ се нуждаят от ремонт, а 3 от тях имат нужда от подобряване на материалната база. 5. Две НЧ са без собствени сгради, като НЧ в с.Загориче се помещава в кметството, НЧ в с.Пристое - в училището 6. В по-големия процент от НЧ не е решен проблема с отоплението през зимния сезон, което сериозно възпрепятства тяхната работата 7. Изключително беден и еднообразен културен календар, участие на 4 читалища само в една местна изява - конкурс за детска забавна песен 8. Продължава в 5 от всички читалищни библиотеки да не се закупуват нови книги

Препоръки:

1. Създаване на Общински читалищен съвет
2. Община Каолиново да кандидатства за отпускане на допълнителни бройки, предвид общия брой на НЧ в общината, за да се предоставя пълната субсидия на отделните НЧ
3. Осигуряване на допълнителна субсидия за закупуване на книги и компютърна техника
4. Привличане на художествени ръководители за създаването на постоянни състави към 8 от читалищата и работа с учащите се от общината, за тяхното обхващане в читалищните дейности
5. Изработване на разнообразен културен календар

ОБЩИНА КАСПИЧАН 5



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Каспичан и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
 Територия - 274 кв.км.
 Брой населени места - 9
 Брой жители - 9 405
 Административен център - гр. Каспичан

Община Каспичан се намира в югоизточната част на Шуменска област. Административният център отстои на 20 км. от гр. Шумен. Община Каспичан граничи с общините: Шумен, Нови пазар и Провадия. Административно - териториалното деление включва 9 селища. Заема изключително важно стратегическо положение в Североизточна България. Общинският център град Каспичан се намира на около 70 км от големият морски град и пристанищен център Варна и на 120 км средно от двете големи дунавски пристанища Русе и Силистра, Железопътната гара Каспичан е важен комуникативен и транспортен възел в Североизточна България. Община Каспичан е важен транспортен възел между Североизточна и Западна България, както и между Северна и Южна България. През територията ѝ преминава трасето на автомагистрала "Хемус", свързваща Варна със София, както и на ж.п. линията между тези два града. На територията на Общината се намират НИАР Плиска и част от НИАР Мадара, а също и най-голямата в България фирма за санитарен фаянс "Фаянс" (Рока - България) и други фирми, като "Ивет" - Златна нива (преработка на месо и колбаси), "Херти" - Плиска (опаковки, алумиеви капачки и термоустойчиви капсули). Надморската височина е от 80 до 410 м. Климатът е умерено-континентален. Обработваема земя заема 216 459 дка.

Община Каспичан обхваща Националния исторически и архитектурен резерват Плиска и част от Национален исторически и архитектурен резерват Мадара. Националния исторически и архитектурен резерват Плиска представя архитектурното, културно и историческо наследство на Първата българска столица 681 - 893г. В Плиска са разкрити укрепленията, изградени в 3 включени един в друг пояса, оформящи Външен град, Вътрешен град и Дворцов център. Във външния град е издигната Голямата базилика. Вътрешният град е ограден с каменни стени, кули и порти; изграден е през 1Хв. В него се намира Големият дворец (Тронната палата). Третият пояс, т.нар. Малък дворец, е в централната част на каменната крепост; включва дворец, култови и стопански постройки. Археологическите паметници показват, че Плиска е една от представителните средновековни столици в Европа - политическо, военно, културно и икономическо средище. Наред с това Плиска е и сред най-внушителните паметници на средновековното европейско градостроителство. Най-забележителният архитектурен паметник от това време е Голямата базилика. Със своите 2 920 кв. м. тя е най-голямата християнска църква на Балканския полуостров. Огромната трикорабна базилика е оградена от голям манастир със сложна архитектура. Плиска е градът, в който българите са покръстени в християнската вяра. Тук през 886 година княз Борис I е приел учениците на създателите на славянската писменост братята Кирил и Методий.

На територията на община Каспичан функционират 7 училища: едно СОУ, четири Основни училища и две Начални училища.

Министерство на културата осигурява 14 субсидирани бройки за читалищата в община Каспичан за 2007 г.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА КАСПИЧАН

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирано държавно субсидиране за 14 щатни бройки 2. Всички НЧ имат собствени сгради и състоянието на сградния фонд е добро 3. Повече от 50% от читалищните сгради са ремонтирани през 2006 и 2007 г. с финансови средства осигурени от МК 4. 2/3 от читалищата в общината са получили допълнителна субсидия в размер на 20200 лв. през 2007 г. 5. Повече от половината НЧ от общината осигуряват допълнителни средства от наеми на помещения и ренти 6. В 100% от НЧ работят читалищните библиотеки, в 3 от тях има компютърна техника, а в 2 продължава да има библиотечен програмен продукт /гр.Каспичан и с.Калугерица/ 7. Периодично обогатяване на библиотечния фонд в НЧ 8. 2/3 от НЧ в общината имат утвърдени състави и форми на художествена самодейност, включени в разнообразен културен календар 9. В едно НЧ – с.Кюлевча, продължават да подържат етнографска сбирка 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липсва общински читалищен съвет 2. Продължава в 1/3 от НЧ да няма работещи самодейни колективи и съответно форми на художествена самодейност 3. Ръководителите на самодейните състави не са с необходимия ценз 4. Липса на интернет в читалищата имащи компютърна техника 5. На ниски цени се отдават под наем земите и помещенията 6. Няма развит културен туризъм, макар да има наличие на възможности за това

Препоръки:

1. Създаване на Общински читалищен съвет
2. Активиране на читалищните форми, за да се обогати културния календар, особено в 1/3 където не е посочено наличието на самодейни колективи
3. Осигуряване на интернет – връзка в читалищата имащи компютърна техника
4. Да се търсят по-изгодни условия при отдаване под наем на земите и помещенията
5. Да се търсят възможности за участие в проекти свързани с културния туризъм и екологията

ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО 6



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Никола Козлево и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 266 кв.км

Брой населени места - 11

Брой жители – 7157

Административен център - с. Никола Козлево

Община Никола Козлево е разположена в североизточната част на Шуменска област. Намира се в южния край на Дунавската равнина. Общината включва в състава си 11 населени места: Никола Козлево, Вълнари, Пет Могили, Векилски, Каравелово, Красен дол, Крива река, Църквица, Цани Гинчево, Хърсово и Ружица.

Поземлени и горски фондове, общински терени: поземлен фонд - 166 000 дка.; горски фонд - 85 000 дка.; общински терени - 19 000 дка. Горският фонд в община Никола Козлево е широколистна гора, която се използва за дърводобив. Стопанската дейност е поверена на дивечовъдната станция ДДС "Паламара". Тя е най-крупния работодател в общината.

Силната страна на общината е чистата природа и околна среда. Сериозна слабост, която е бариера за развитието на всички отрасли е липсата на инфраструктура или съществуващата, която е напълно амортизирана и унищожена. За развитието на туризма в Общината могат да спомогнат природните дадености /защитена местност „Чибуклията” край с.Хърсово/, 4 язовира, които създават условия за риболов и развитие на водни спортове, археологическите разкопки между селата Никола Козлево и Пет могили от тракийско-римско време – II-IV в. и до с.Вълнари от византийско време – V-IV в., както и запазената възрожденска архитектура в с.Каравелово и в с.Пет могили.

Единственият туристически обект на територията на Община Никола Козлево е Ловна хижа с.Пет могили за организиран национален и международен ловен туризъм.

Населението в общината е разпределено както следва: 1726 българи, 3667 турци, 1245 роми мюсюлмани, 519 други. Процента на безработица е един от най-високите в страната- 49,5% от икономически активното население. В Общината няма развита промишленост и единствения производствен отрасъл е селското стопанство.

В Общината има 7 училища, от които 1 СОУ, 4 ОУ и 2 НУ, 9 детски градини и 9 читалища. От деветте читалища само едно е след основен ремонт (в с.Пет могили), като в относително добро състояние е и читалището в с.Крива река. Останалите 7 читалища се нуждаят от ремонт, а това в с.Вълнари и от обновяване на материалната база.

Министерство на културата осигурява 10 субсидирани читалищни бройки за общината. Основната дейност на читалищата в Община Н.Козлево е библиотечната.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирана държавна субсидия за 10 бройки 2. Има работещ читалищен съвет 3. Всички НЧ са в собствени сгради 4. В две от читалищните сгради е извършен ремонт със средства от МК на обща стойност 9000 лв. 5. Във всички НЧ се осигуряват допълнителни финансови средства от наеми, рента и др. 6. Във всички НЧ работят читалищните библиотеки 7. В 6 НЧ функционират художествени състави и кръжоци, като в 2/3 от тях формите са временни 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липсва допълнително субсидиране от Общината 2. Слаба работа между Общинска администрация и НЧ в община Н.Козлево 3. Във всички НЧ продължава да не се закупува нова литература 4. Не е закупувана нова компютърна техника и все още само в едно НЧ има компютър /с.Н.Козлево/ 5. Състоянието на сградния фонд на НЧ като цяло е незадоволително 6. Самодейните колективи на ? от НЧ са участвали в местни и национални събори и мероприятия 7. Читалищните секретари са с недостатъчен образователен ценз, като през последните години не са повишили квалификацията си 8. В комисията по чл. 23 от ЗНЧ в началото на 2007 г. е определена субсидия за 0,5 щат за НЧ „Напредък”. През годината не са преведани никакви пари на читалището. В последните работни дни на 2007 г. с решение на Общинския съвет в с.Н.Козлево, субсидията за НЧ „Напредък” е отклонена в полза на читалището в Н.Козлево. Посочената причина за това решение е, че читалищния секретар не е представил отчети за изразходваните средства за 2-ро, 3-то и 4-то тримесечие на 2007 г. Нашата проверка показва, че парадоксалното решение е породено на лична основа.

Препоръки:

1. Подобряване съвместната работа между общинска администрация и НЧ
2. Повишаване квалификацията на читалищните служители
3. Настояване на общинския читалищен съвет пред общинския съвет за осигуряване на допълнителна субсидия за закупуване на нова литература и компютърна техника и недопускане на вмешателство в работата на НЧ
4. Обогаляване на читалищните дейности в различни направления от културно-масовите изяви

ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР ⁷



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Нови Пазар и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
Територия - 318 кв. км.
Брой населени места - 16
Брой жители - 23 828
Административен център - гр. Нови Пазар

Община Нови Пазар се намира в Североизточна България и заема източната част на Шуменска област. Разположена е в котловината, образувана от трите плата - Шуменско, Лудогорско и Провадийско. Релефът е съчетание от равнинния терен на Добруджа и силно начупената повърхнина на Предбалкана. Отстои на 25 км. от областния център Шумен и на около 60км. от град Варна. . Граничи с общините Никола Козлево, Шумен, Каолиново, Хитрино, Каспичан, Ветрино, Вълчи дол. През община Нови пазар минава автомагистралата София-Варна, а северните Черноморски курорти са на 60 км от града. Разстоянието до пристанище Русе е 140 км. Това интересно географско разположение, както и непосредствената близост на Плиска и Мадара, които отстоят само на 5км., е предпоставка за инвеститорски интерес. Включва селищата:. Стоян Михайловски, Мировци, З. Ореше, Енево, Сечище, Правенци, Жилино, Избул, Тръница, Стан, Беджене, Писарево, Преселка, Войвода, Памукчи.

Демографската структура на общината е: българи - 66.77% , турско етническо население - 23.90%, ромско население - 8.63% и друго- 0,7%. Регистрираните безработни трайно намаляват. Основният поминък в селата на общината са земеделието и животновъдството. Земеделските стопани са се специализирали в отглеждането на трайни насаждения, лозарство основно отглеждане на винени сортове и овощарство. Използват се и отличните условия за оранжерийно производство. Изградена мрежа от преработващи предприятия – консервен комбинат, винарска изба, мелнични, млекопреработващи и др. предприятия.

Многобройни са селищата, крепостите и некрополите от античната и късноантичната епоха, както и от времето на Първото и Второто българско царство открити в общината. Материалите открити по време на археологическите експедиции и разкопки са изложени в музейната сбирка на Нови пазар. Сред най-ценните експонати са два бронзови балсамари от времето на траките. През 1840 г. е открито килийно училище, чиято сграда е превърната в Къща - музей. За паметник на културата е обявена и часовниковата кула, намираща се в центъра на града, строена през 1826 г.

На територията на Община Нови пазар функционират 17 културни института - 14 читалища, една картинна галерия и два музея. Има 29 самодейни състава, които активно се включват в регионални и национални конкурси и често печелят призови места. Осем от тях са към читалище "Хр.Ботев"-гр.Нови Пазар / основано през1872г./.. В обединената школа по изкуствата към него има клас пиано, акордеон, електронни инструменти, кавал, гайда, балет и спортни танци. Нови пазар е домакин на 3 национални конкурса: Литературен конкурс "Калина Малина" за детско-юношеска литература. Провежда се веднъж на три години от 1984г. до сега. Лауреати на конкурса са Николай Зидаров, Асен Босев, Иван Цанев, Георги Струмски, Недялко Йорданов, Валери Петров и Леда Милева. Национален конкурс за акордеонисти "Танцуващи клавиши". Провежда се ежегодно от

29.04. до 02.05. През 2004г. на поредното трето издание в него се включват 102 индивидуални и 21 камерни състава от 24 града. Тук си дават среща най-талантливите изпълнители от музикалните училища, паралелки, школи, както и от Музикалната академия. Конкурсът е трамплин за по-нататъшната изява на много млади хора. Национален конкурс за гайдари и инструментални камерни състави "Вълшебни ритми". Провежда се всяка година от 14 до 16 май. През 2004г. в него са се представили 54 индивидуални изпълнителя и 20 камерни състава. Художествената галерия "П.Персениев" е създадена през 1974год. по идея на първооснователите - художниците Петър Персениев, Петко Цанчов и Георги Градев. Сбирката е набрана изключително от дарения. Сред многото изявени творци - дарители се открояват имената на Васил Стоилов, Стоян Венев, Ненчо Балкански, Илия Бешков, Светлин Русев. Притежание на галерията са около 900 платна и пластични творби.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигурена държавна субсидия за 22 читалища, всички регистрирани в МК 2. Въз всички НЧ работят библиотеките, като има закупена нова литература 3. Субсидиите се разпределят съгласно механизма предвиден в чл. 23, ал.1 от ЗНЧ 4. МК е предоставило финансови средства за ремонти в две НЧ и закупуване на литература в едно НЧ, след участие с проекти 5. В 12 от НЧ има осигурени допълнителни средства от отдаване под наем на помещения и земя 6. Културният календар е разнообразен и включва освен отбелязваните събития от нац.характер, местни празници, участия в национални и регионални прояви 7. НЧ „Хр.Ботев” и общината работят съвместно при организирането на три национални конкурса 8. Във всички НЧ работят постоянни и временни художествени колективи 9. В НЧ „Хр.Ботев” гр.Н. Пазар функционират самодейни състави с дългогодишни традиции /театрално студио, хор, музикални школи и др./ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липсва общински читалищен съвет 2. Едно от регистрираните НЧ не функционира-с.Писарево /няма настоятелство и дейност/ 3. Както и през предходната година има компютърна техника само в НЧ „Хр.Ботев” в общинския център 4. НЧ „Н.Хикмет” – Нови Пазар е настанено във фургон и НЧ в с.Войвода е настанено в стая на кметството – състояние, което е от преди години 5. Сградният фонд е в добро състояние само в ? от НЧ и в три НЧ е извършен частичен ремонт през 2007 г. 6. Само едно НЧ има библиотечен програмен продукт, както и през предходната година 7. От 22 субсидирани бройки реално са разпределени 19 ? в щатовете на НЧ и същевременно в 4 НЧ служителите са на хонорар 8. Недостатъчна квалификация на читалищните секретари

Препоръки:

1. Създаване на общински читалищен съвет
2. Щатните бройки да се разпределят балансирано и всички субсидирани бройки от МК да бъдат усвоени от НЧ
3. Да се търсят начини за ремонтране и подобряване на сградния фонд на НЧ
4. Осигуряване на средства за закупуване на компютърна техника
5. Повишаване квалификацията на щатните служители

ОБЩИНА СМЯДОВО 8



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Смядово и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
 Територия - 365 кв.км.
 Брой населени места - 10
 Брой жители - 8 156
 Административен център - гр. Смядово

Община Смядово е разположена в полите на северните склонове на Източна Стара планина и попада в две физико-географски области: Област на Дунавската равнина, източна подобласт (Лудогорско-Добруджанска); Шуменско-Провадийски район и Старопланинската област, подобласт на Предбалкана. На север граничи с Община Шумен, на североизток с Община Провадия /Варненска област/, на юг с Общините Руен и Сунгурларе /област Бургас/, на запад с Община Върбица и на северозапад с Община Велики Преслав.

През общината преминава изключително важния път за Ришки проход, който свързва област Силистра с област Шумен и област Бургас. Общината е в така наречените изостанали селски райони.

Община Смядово се намира на изключително добро геостратегическо място. През нейната територия могат да се направят връзки с Областите Силистра и Шумен. Ж.п. транспортът е изключително ефективен и удобен за транспортиране на стоки и суровини.

Селското стопанство и преработващата промишленост са водещите структуроопределящи отрасли на икономиката на общината. Обработваемата земя е 180 170 дка., горският фонд е 175 210 дка. Най-характерните забележителности в общината са: Праисторическата могила в местността Голям Юрдан, датирана към 3500-3100 г.пр.н.е. Десетте тракийски могилен некропол, край града от V-IV в.пр.н.е.; двете крепости - Челина и Лисичка кале от IV-VI в.; Рачова могила край с.Кълново в м.Назлъмовите кладенчета; тракийско светилище под могилата Дервиштепе; могилен некропол и крепост Хисаря, както и множество крепости и древни селища; Мост-паметник в Смядово в чест на загиналите във войните 1912-1918г. Старото килийно училище от 1846г. в центъра на града е оформено като етнографски музей. Сред паметниците на културата в района е и църквата "Свети Архангел Михаил" от 1869г.

В центъра на гр.Смядово е оформен музеен комплекс от старо килийно училище от 1846 г. и картинна галерия, която се използва при гостувания на художници, майстори на малки пластики, обков с мед и сребро, дърворезбари и др.

Интересни местни занаяти са бъчварството, изработката на гоблени, саморъчна изработка на губери на стан, каруцари, обушари, шивачи, в областта на изкуството гайдари, певци, кавалджии, фотографи.

Духовните ценности в община Смядово са запазени в църквата "Свети Архангел Михаил" в гр.Смядово, строена през 1869 г., храм "Свето Успение Богородично" в с. Черни връх, строена през 1927 г. и църквата "Свето Рождество Богородично" в с. Бял бряг, строена през 1929 г. През 1929 г. в с. Черни връх е построен манастир с името "Свети Иван Рилски".

За запазване културните традиции в общината се грижат четири читалища - в гр. Смядово и в селата Веселиново, Риш и Янково. Смядовското читалище е от 1860г. и е първото селско читалище в страната.

Общината с административен център гр.СМЯДОВО има читалища в пет населени места: с.Веселиново, с.Кълново, с.Риш, гр.Смядово и с.Янково.

НЧ "Развитие"-с.Кълново, създадено 1908г., състои се от една сграда, библиотека. Има идеите около преустрояването на читалищната сграда.

Село Янково - НЧ "Васил Левски", създадено през 1902 г., състои се от една сграда, читалищна библиотека с библиотечен фонд 9 375 броя книги, грамофонни плочи и други, новонабавена литература през 2004 г. - 51 книги.

Село Веселиново - НЧ "Съзнание", създадено през 1927г., състои се от две самостоятелни постройки: читалищен киносалон и сграда на библиотеката. Библиотечният фонд е всичко 7215 бр., от които книгите са 7086 бр.

Село Риш - "Просвета1928" - създадено 1928 г., състои се от една сграда, има читалищна библиотека.

Смядовското читалище "Братство" е от 1860г. и е първото селско читалище в страната. Работещите в него самодейни състави издирват, съхраняват и популяризират местния фолклор.

Състоянието на читалищните сгради в посочените населени места е добро, като в с.Кълново има нужда от обзавеждане и оборудване на читалището, в с.Янково сградата се нуждае от освежителен ремонт, а най-лошо е състоянието на читалището в с.Веселиново, където има нужда от ремонт на покрива и фасадата.

Субсидираните бройки от МК за 2007 г. за община Смядово са 10. В петте читалища са разпределени 7 щатни бройки /според инф.карти/, като 3 от тях са дадени на читалището в гр.Смядово, а останалите 3 читалища имат по една щатна бройка и 1 НЧ е с 1,5 щата.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА СМЯДОВО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирано и ежемесечно превеждане на държавната субсидия в петте НЧ 2. Юридическа самостоятелност 3. Ефективно прилагане на механизма за разпределение на държ. субсидия по чл.23, ал.1 от ЗНЧ, като всички читалищни бройки получават пълния размер 4. Богат културен календар 5. Богат библиотечен фонд 6. Добра съвместна дейност на НЧ с Общинска администрация гр.Смядово 7. В 4 от 5 населени места с НЧ имат ЦДГ, НУ, ОУ и СОУ 8. 60% от НЧ имат предоставена земя за ползване от ОПФ 9. НЧ допълват своите средства от чл.внос, дарения, наем на помещения и рента 10. 2 НЧ са спечелени проекти 11. Във всички НЧ библиотеките работят и библиотечният фонд се обновява от дарения и собствени средства 12. Постоянно работещи и разнообразни по жанр художествени състави 	<ol style="list-style-type: none"> 1. И през 2007 г. липсва общински читалищен съвет 2. Предоставената от ОПФ земя наа НЧ не се отдава под наем и не носи допълнителни приходи 3. Минимален брой читалищни членове във всички НЧ 4. Само в 2 НЧ са извършени ремонтни дейности през последните 3 год., а състоянието на останалите 3 НЧ е задоволително 5. Само в 2 от 5 НЧ има компютърна техника 6. Липсва библиотечен програмен продукт във всички НЧ

Препоръки:

1. Създаване на общински читалищен съвет
2. Читалищните ръководства да се ориентират към работа по проекти с цел осигуряване на допълнителни средства за ремонти, поддръжка и обновяване на материално-техническата база и допълване на библиотечния фонд.
3. Читалищните секретари да се включват по-активно в организираните семинари и обучения
4. Да се работи активно за привличане на местното население към читалищните форми на работа.

ОБЩИНА ХИТРИНО ⁹



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Хитрино и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура
Територия - 277 кв.км.
Брой населени места - 21
Брой жители - 6 937
Административен център - с. Хитрино

Община Хитрино е разположена в североизточната част на Лудогорието и заема важно географско местоположение. Тя е еднакво отдалечена от р. Дунав и Черно море, намира се на главен път Силистра-Шумен (I-7), близо е до областния център (20 км), а общинският център е железопътна гара на главната жп линия Варна-Русе.

На север граничи с община Каолиново, на изток с общините Нови пазар и Каспичан, на юг с община Шумен, на запад с община Лозница и на северозапад и запад с община Самуил.

Съгласно наредбата за критериите за определяне на териториалния обхват на районите за целенасочено въздействие общината се дефинира като изостанал селски район. В общината се намират 21 населени места – 2 големи села, 7 средни, 11 малки и едно много малко.

Площта ѝ е 280 кв.км. Преобладаващият релеф е равниннохълмист и платовиден. Надморската височина е между 100 и 300м. Обширно пространство заемат плоските вододели. Общината е разположена върху мизийската плоча, основата на която е изградена от палеозойски скали. Специфична скала е лъосът.

КЛИМАТЪТ е умереноконтинентален. Хидрогеоложките особености се обуславят и от варовиковите скали и лъосовата покривка, които формират дълбоко разположени карстови водни басейни. Климатът е мек, с по-ярко изразени континентални черти поради влиянието на Черно море. Средногодишната температура се движи между 21-25 градуса по Целзий, относителната влажност на въздуха е 51-70%. Характерни са умерените ветрове със скорост 1,5 до 3м/сек.

ПОЧВИТЕ са представени от всички подтипове на черноземите. Основни почви са излужените черноземи, както и тъмносивите и ливадни почви. Изградените полезащитни горски пояси донякъде смекчават негативното влияние на суховеите върху селскостопанската дейност.

РАСТИТЕЛНОСТ - Преобладават церови, габъррови гори, масиви от сребролистна липа, както и гори от дъб на места примесен с габър.

Община Хитрино включва в състава си кметствата: с.Байково, с.Близнаци, с.Висока поляна, с.Върбак, с.Длъжко, с.Добри Войниково, с.Единаковци, с.Живково, с.Звегор, с.Иглика, с.Калино, с.Каменяк, с.Радвигорово, с.Сливак, с.Становец, с.Студеница, с.Тервел, с.Тимарево, с.Трем, с.Хитрино, с.Черна. Хитрино граничи с общините Венец, Каолиново, Нови пазар и Шумен.

Поземлен фонд -8 485,548 дка. Горски фонд - 8 619 дка. Съществуват 180 незастрени урегулирани поземлени имота и 188 урегулирани поземлени имоти с отстъпено право на строеж.

Село ХИТРИНО е административен център на едноименната община, в която има 13 читалища от 21 в общината а именно в селата: Близнаци, Върбак, Живково, Звегор, Каменяк, Развигорово, Сливак, Студеница, Тервел, Тимарево, Трем, Хитрино и Черна.

Субсидираните бройки от Министерство на културата за Община Хитрино са 14, като по наша информация само 8 от тях се използват от читалищата . Сградният фонд на читалищата е в добро състояние, 4 от читалищата са настанени в сградите на кметствата в съответните села, а именно:читалищата в селата Звегор, Тервел, Каменяк и Студеница. В повечето от сградите е извършен козметичен ремонт през изминалите 2-3 години , със средства от допълваща субсидия от МК.

Само в 4 от 13-те читалища има по един компютър и в нито едно от тях няма интернет връзка. През изминалата година само две НЧ са получили допълваща субсидия- читалището в с. Хитрино за ремонт и нова литература и НЧ в с.Върбак за литература. Десет от 13-те читалища допълват средствата си с пари от наеми, ренти и членски внос. Всички читалищни секретари са със средно образование. Единствено действащите формации в читалищата в с. Живково и в с. Хитрино са участвали във фестивали и изяви с международен характер, а останалите са отразявали само традиционните събития от културния календар.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ХИТРИНО

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гарантирана държавна субсидия, която се превежда редовно. 2. Библиотеките във всички НЧ работят 3. Всички НЧ в общината /без НЧ в с.Тервел/ имат предоставена земя от ОПФ 4. Сградите на НЧ са в относително добро състояние след направените през последните 3 години ремонти 5. В 8 населени места с НЧ има ЦДГ, ОУ, НУ и СОУ. 6. 10 от 13-те читалища допълват средствата си с пари от наеми, ренти и чл. внос. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. От предоставените средства за 14 щатни бройки от МК за община Хитрино, реалните щатове в НЧ на общината са 8. 2. Няма информация, доказваща разходването на остатъка от държ. субсидия за 6 щатни бройки. 3. Само в 3 НЧ има по 1 щатна бройка, а в останалите 10 – по 0.5 щат 4. Нито в едно НЧ няма служители с висше образование 5. Само една читалищна секретарка /с.Хитрино/ е участвала в обучителни курсове 6. Липсва общински читалищен съвет 7. Неэффективно прилагане на механизма за разпределение на държ. субсидия по чл.23, ал.1 от ЗНЧ 8. Само в четири НЧ разполагат с компютърна техника, но нито едно няма интернет. 9. Малък приход от отдаването на земи и

	<p>помещения под наем</p> <p>10. Исклучително беден на събития културен календар и се развива основно библиотечна дейност в НЧ.</p> <p>11. Само 1 читалище е изготвяло проекти през изминалата година.</p> <p>12. Четири от читалищата нямат собствена сграда , а са настанени в сградите на кметствата в населените места.</p>
--	--

Препоръки:

1. Създаване на Общински читалищен съвет
2. Увеличаване на настоящия към момента щат до запълване на всички субсидирани 14 бр. от държавната субсидия
3. Активна работа с общинска администрация за постигане на рационално разпределиние на предоставената държавна субсидия
4. Повишаване квалификацията на щатните служители
5. Осигуряване на допълнителна субсидия за закупуване на компютърна техника
6. Обогаляване на културния календар
7. Привличане на нови читалищни членове
8. Спазване на Закона за народните читалища и Уставите на читалищата при провеждането на годишните-отчетни и отчетно-изборните събрания.
9. Редовно да се свикват годишните отчетни събрания.
10. Активно участие на читалищните секретари в организираните работни срещи и обучителни семинари.

ОБЩИНА ШУМЕН 10



КАРТА НА ОБЩИНАТА

¹ Анализът се прави за всяка една община поотделно

Кратка справка /представяне на община Шумен и читалищата в нея/

Обща информация и инфраструктура

Територия - 652 кв.км.

Брой населени места - 27

Брой жители - 101 515

Административен център - гр. Шумен

Община Шумен е сертифицирана по ISO 9001:2000 и ISO 14001:1996.

Общината е разположена в централната част на Североизточна България. Според броя на населението е сред 12-те български общини с население над 100 хил. души, от които в гр. Шумен живеят 87 200 души. През територията на община Шумен преминават 23км. от автомагистрала Хемус /София-Варна/, международните пътища Е-70 Русе - Шумен - Варна; Е-772 Шумен - София, както и републикански път 1-7 Силистра - Шумен - Ямбол. Дължината на междуселищната пътна мрежа е 226.09 км. Асфалтираните пътища представляват 68.4% или 154.62 км. от общата дължина на междуселищната пътна мрежа. През Шумен преминават северната ЖП линия София-Варна и връзката в посока Шумен-Комунари-Южна България. На 90 км. от Шумен се намира летище - Варна, а на 20 км. от града е разположено гражданското летище - Търговище. Приета е Програма за рехабилитация на уличната мрежа в гр. Шумен и "Общинска програма за енергийна ефективност". "Черноморска технологична компания" АД град Варна следва да завърши 191,32 км. газоразпределителна мрежа на град Шумен за срок от 10 години.

Гр. Шумен е разположен в подножието на Природен парк "Шуменско плато". Той е своеобразен феномен с първенството, което държи сред българските градове - първото класно девическо училище, първият български оркестър от класически инструменти, първото театрално представление, първото сформирано читалище. На територията на община Шумен се намират множество културни и природни забележителности и историко-археологически и архитектурни паметници: Читалище "Д. Войников" - 1856 г., Часовникова кула - 1740 г., Андрейково училище - 1870 г. и мн. др./ В Шумен и в непосредствена близост до него се намират: Национален исторически и архитектурен резерват Мадара; Уникалният релеф Мадарски конник /VIII в./, от 1972 г. е включен в списъка на ЮНЕСКО като паметник със световно значение; Шуменско плато - природен паметник с възможности за различни форми на туризъм - планинско колоездене, екомаршрути, спортно ориентиране, скално катерене и др. Шуменска крепост - атрактивен музей на открито, разположен на Шуменското плато. Крепостта е просъществувала повече от 3200 г.

Община Шумен обхваща Национален исторически и архитектурен резерват Мадара. В западното подножие на Мадарското плато, на 1,5 км. източно от с. Мадара е Националният историко-археологически резерват Мадара. Резерватът включва археологически находки от неолита и енеолита, тракийско селище, римска вила и крепост от 11 - V в., старобългарски дворцов комплекс, светилища, църкви и манастири, крепостни съоръжения; култов център на Първото българско царство; скален манастир XI - XIV в., средновековна крепост с името Матора. Мадарският конник е каменен релеф с височина 2,60м. и широчина 3,10м., изсечен на височина 23м. от основата на отвесна скала на северозападния склон на Мадарското плато. Изобразени са конник (почти в естествена големина) в ход надясно, подскочило куче, което следва конника, и

лъв, прободен с копие, повален под предните крака на коня. Композицията символизира победа над врага. Детайлите определят датировката и подкрепят тезата за прабългарския произход на релефа. Пясъчникът е чувствителен към ерозионните процеси и релефът е силно повреден. Мадарският конник е включен в Списъка на световното наследство на ЮНЕСКО. Открита е християнска църква, построена върху основите на древно езическо капище. Мадарският конник е свързан със създадения от хан Омуртаг, на терасата под скалите, голям култов комплекс. В подножието на скалите има голяма пещера наречена Пещерата на нимфите.

Регионален исторически музей Шумен е със 100-годишна история и фонд от над 150 000 музейни единици, експонирани в осем зали. Включва и къщите - музеи "П. Владигеров", "П. Волов", "Д. Войников", "Л. Кошут". Комплекс "Създатели на българската държава"; Томбул джамия 1744 г.- втора по големина на Балканския полуостров - паметник на културата и действащ мюсюлмански храм; Конезавод "Кабюк" с. Коньовец, най-старият конезавод в България, е създаден през 1864 г.. Включва "Музей на коня", атракции с коне, понита, файтони и езда.

В рамките на общината влизат град Шумен и 26 села - Белокопитово, Благово, Васил Друмев, Велино, Ветрище, Вехтово, Градище, Дибич, Друмево, Ивански, Илия Блъсково, Кладенец, Коньовец, Костена река, Лозево, Мадара, Мараш, Новосел, Овчарово, Панайот Волово, Радко Димитриево, Салманово, Средня, Струино, Царев брод, Черенча.

Населението в общината е 101 515 души към 31.12.2005 г. Град Шумен е административен център на Шуменска област. В община Шумен е концентрирано повече от половината от населението на 10-те общини, съставляващи област Шумен, което е смесено, с представители от различните етноси.

На територията на град Шумен функционират 12 читалища. Дейността им се включва в културния календар на града, като всяко от тях работи с обществени групи от района или квартала, в който се намира. Това допринася за обогатяването на културния и обществен живот на областния град.

На територията на Община Шумен /в малките населени места/ функционират 21 НЧ, като общо за общината НЧ са 33. Субсидираните бройки са 83, съответно 80 разпределени в НЧ и 3 за РЕКИЦ- Шумен.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА ОТ ОБЩИНА ШУМЕН

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Работещ общински читалищен съвет 2. Добре разгърнатата читалищна мрежа. 3. Системно работещ Общински Фонд Култура-осигуряващ допълнителни средства за НЧ по проекти. 4. Субсидиите се разпределят съгласно механизма предвиден в чл. 23, ал.1 от ЗНЧ 5. Ежемесечно превеждане на субсидиите 6. Община Шумен осигурява допълнителна субсидия за нова литература /15 000 лв./ , ремонт на сградите и мероприятия от културния календар на НЧ. 7. Много добро сътрудничество между общинска администрация, общинския читалищен съвет и всички НЧ 8. Кметствата по места /не във всички/ осигуряват твърдо гориво за отопление през зимния сезон 9. Над 70% от НЧ имат читалищни членове повече от минимума посочен в ЗНЧ- добър обхват на населението в читалищната мрежа 10. Над 70 % от НЧ в общината са в собствени сгради, които са в добро състояние 11. Община Шумен доизплаща от минали години финансовите задължения за централното отопление на 5 НЧ в града. 12. Над 50 % от НЧ в общината отдават под наем земи и помещения, осигурявайки по този начин допълнителни средства за дейността си 13. В читалищните библиотеки посещаемостта е много добра и системно се обновява библиотечния фонд, с изключение на ромското читалище „Екипе”, където библиотеката не работи и няма книжен фонд. 14. Във над 80% от населените места с НЧ има ЦДГ, НУ, ОУ и СОУ, като в Шумен има и Военен факултет и ШУ „Еп.К.Преславски”. Това е предпоставка за добра съвместна работа с учебните заведения 15. Във 90% от НЧ работят и творят кръжоци, школи, постоянни и временни художествени самодейни състави 16. Към две НЧ от Шумен работят два 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Едно НЧ в гр.Шумен /НЧ „Евролил”/ няма собствена сграда, регистрирано е в МК, но реално не функционира 2. Две НЧ – НЧ ”Пробуда” и НЧ ”Екипе” в гр.Шумен се помещават в една сграда, което създава проблеми на двете читалищни ръководствата и пречи на дейността им 3. НЧ „Асен Златаров” кв.Дивдядово остана без собствена сграда, след пожар през 1999, като в момента ползват помещения в сградата на местната кооперация, като наема се заплаща от Община Шумен 4. В 50% от НЧ в общината културният календар е сравнително беден, като се отбелязват основно националните празници 5. Само в 6 НЧ от общината и при това в общинския център - Шумен има библиотечен програмен продукт 6. Само в две НЧ извън гр.Шумен има компютърна техника 7. В 5 НЧ няма разкрити художествени форми и дейността им е сведена само до книгозаемане и раздаване. 8. Непознаване на нормативната база, уреждаща дейността на читалищната дейност. 9. Секретаря на НЧ „Назъм Хикмет” гр.Шумен, поради заявени лични и служебни ангажименти отказва да предостави информация в РЕКИЦ за дейността на читалището

<p>професионални оркестъра- духов /НЧ „Ст.Чилингиров”/ и народен /НЧ”Т.Петков”/</p> <p>17. Традиционно богат културен календар има в 6 НЧ от Шумен и в 50% от НЧ в другите населени места в общината</p> <p>18. Взаимен обмен и гостувания на художествени състави от НЧ в общината по повод местни инициативи и празници</p> <p>19. Близо 80% от работещите НЧ в общината са участвали в курсове и семинари за повишаване на квалификацията им</p> <p>20. Голям % на служителите в НЧ са с висок образователен ценз- висше образование и т.н.</p>	
--	--

Препоръки:

1. Да се потърсят средства за ремонти на читалищните сгради, които са в незадоволително състояние
2. Да се търсят възможности за осигуряване на средства за набавяне на компютърна техника и за НЧ извън Шумен
3. По голяма заинтересованост на читалищните настоятелства за кандидатстването им по проекти и финансирането им от европейски фондове и други донорски организации.
4. По активно участие на читалищните секретари в организираните семинари и работни срещи.
5. Да се потърси решение за проблема със сградата, където са настанени двете НЧ в гр.Шумен : ”Пробуда” и ”Екипе”

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ

НА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩАТА

В ОБЛАСТ

ШУМЕН



На територията на Област Шумен действат 123 читалища. В областния град работят професионални културни института - драматично-куклен театър, държавна филхармония, регионална библиотека, художествена галерия, регионален исторически музей със съвременна експозиция. Музейната мрежа се допълва от четири мемориални къщи-музеи и археологически музей на Шуменската крепост. Въпреки това читалищата успяват да запазят специфичните си предимства пред другите културни центрове, защото дават възможност не само да се наблюдава даден културен продукт, но и да се участва в неговото реализиране. Докато в малките населени места няма конкурентна културна институция на читалището.

Състояние на сградния фонд

Голяма част от читалищата в Областта все още имат сериозна нужда от извършване на основен ремонт. Нуждите на всяко читалище от ремонт са различни, но при повечето най-належащ е ремонта на покривната част, както и обновяването на материално-техническата база.

Библиотеки

В библиотеките към повечето читалища книжния фонд е остарял, но през последните години се осигуряват средства за литература чрез проекти от МК, както и от собствени приходи. В Община Шумен се разпределя сума /15 000 лв./ от общинския бюджет за закупуване на литература и абонамент за периодичен печат. В голяма част от читалищните библиотеки на останалите общини недостигат средства за абонамент на периодичен печат и закупуване на нова литература. Само в 6 читалища в Община Шумен и по едно в общините В.Преслав, Каспичан и Нови пазар е извършена автоматизация на библиотечната дейност.

Компютаризация

За съжаление обезпечеността на читалищата с компютърна техника остава крайно незадоволителна. Това ги ограничава в много направления- ползването на Интернет, автоматизиране на библиотечна дейност, обработване на документи, направа на проекти и др.

Образователен ценз и необходимостта от обучителни семинари на читалищните работници

Съществуването на читалищата като културни центрове не може да стане без интелигентно, инициативно и компетентно ръководство, което да се справя успешно с предизвикателствата на времето и да успява добре да менажира дейността си. Голяма част от читалищните работници в малките населени места имат недостатъчен образователен ценз. Това налага РЕКИЦ да организира периодично обучения и семинари, които да компенсират тази слаба страна.

Етнически състав

Във всички общини населението е от смесен характер, като в 5 от тях преобладават малцинствените групи. Затова интегрирането им към културният живот е много важно. Създадени са и действат групи за турски, помашки, ромски и копанарски фолклор.

Читалището като съвременен информационен център

Особено важно е читалищата в населените места отдалечени от областния град да действат и като центрове за нови социални услуги, т.е. като информационни центрове за населението, за попълване на различни документи и т.н., а също да бъде и място за публичен достъп до глобалното информационно общество. Така читалището ще стане мост между традиция и съвременност. По програма ПРООН има изграден само един подобен център в с.Никола Козлево, който е извън областния град.

Читалищата дават възможност за изява на творческото начало на всеки любител-музикант, актьор, танцьор, художник. Развиват творческите им способности и уменията да създават красота.

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩАТА В ОБЛАСТ ШУМЕН

СИЛНИ СТРАНИ	ПРОБЛЕМИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Всички НЧ работят според изискванията на ЗНЧ и действащото законодателство 2. Всички НЧ имат гарантирано държавно субсидиране в рамките на 197 бройки 3. Редовно превеждане на държавната субсидия 4. В 60% от общините държавната субсидия се разпределя съгласно механизма предвиден в чл. 23, ал.1 от ЗНЧ 5. НЧ имат добри взаимоотношения и съвместна работа с общинските администрации, които ги подпомагат с осигуряването на отопление през зимния сезон, както и при организирането на участията им в регионални, национални и международни мероприятия. 6. Около 90% от НЧ се помещават в предоставени самостоятелни сгради. 7. Близко 70% от читалищните сгради са в добро състояние, след направените частични ремонти през последните 2 години, главно със средства от МК 8. Няма НЧ с по-малък брой читалищни членове от изискуемите според ЗНЧ 9. Добро покритие на читалищната мрежа спрямо населените места в областта 10. НЧ като културен институт присъства в различните етноси за областта- българи, турци, роми 11. Над 99% от читалищните библиотеки в областта работят, като голяма част от тях обновяват периодично фонда си от общински бюджет /Шумен/, от собствени средства и дарения 12. За голям брой НЧ библиотеката е основна част от дейността им, с добра посещаемост 13. Навсякъде НЧ намират форма за съвместна работа с учащите и младите 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Финансовите средства от субсидиите за 17 щатни бройки /без Общините Шумен, Н.Козлево, Върбица и В.Преслав/ не се предоставят на НЧ, а се преразпределят за културни дейности в съответните населени места. Като в същото време има читалищни секретари работещи на хонорар. 2. В 90% от общините липсва допълнителна общинска субсидия 3. В 70 % от общините няма създаден общински читалищен съвет 4. Съществуват НЧ използващи непривични за своята дейност помещения – стаи в кметства, училища, детски градини, фургон, като има случай и на заплащане на наем /НЧ "Ас.Златаров" – Шумен/ 5. Наличие на НЧ със сгради, нуждаещи се от основен ремонт, включващ задължително покривните конструкции 6. Над 70% от работещите в НЧ в областта са с нисък образователен ценз, като над 50% не участват във форми за повишаване на квалификацията им. 7. В над 80% от НЧ липсва компютърна техника, а Интернет връзка имат само 5 % от НЧ в областта 8. Само в 13 % от читалищните библиотеки се работи с библиотечен програмен продукт. 9. В над 35% от НЧ в областта културният календар е изключително беден, като се отбелязват само националните и религиозните празници повтарящи се всяка година. 10. Недостатъчния финансов ресурс предопределя и ниското качество на художествения продукт в НЧ.

<p>хора</p> <p>14. Всички НЧ имат годишен културен календар по който работят. Той включва отбелязване на национални, регионални, местни и религиозни празници.</p> <p>15. В 8 общини НЧ са основни организатори на традиционните читалищни събори</p> <p>16. Наличие на културно- исторически паметници на територията на 3 общини от областта, както на национални паркове и резервати</p> <p>17. От спечелените проекти на НЧ от областта, най-голям брой са пред общински фонд култура Шумен.</p> <p>18. Добра връзка между РЕКИЦ- Шумен, Областна администрация Шумен, НЧ в областта и всички общински администрации</p> <p>19. НЧ от областта имат нужда и ползват експертните услуги на РЕКИЦ- Шумен</p>	<p>11. Липсва връзката /гостувания/ на професионалните културни институти от областния център в селата</p> <p>12. Само в 40 % от НЧ художествената дейност е разнообразна, като съставите участват в местни, регионални, национални и международни форуми.</p> <p>13. НЧ не използват възможностите за включване и участие във форми на културен туризъм</p> <p>14. Все още е недостатъчно участието на НЧ в проекти и програми осигуряващи допълнително финансиране</p> <p>15. Липса на интерес от страна на медиите към проблемите и дейността на НЧ в малките населени места, който трябва да се провокира с информация от НЧ</p>
--	--

Препоръки:

1. Общините и съответно НЧ, където не се прилага механизма за разпределянето на държавната субсидия по чл.23, ал.1 от ЗНЧ да организират работата си според изискванията на закона
2. Да се създадат общински читалищни съвети в 70% от общините на област Шумен
3. Да се търсят варианти от НЧ за кандидатстване пред държавни институции, общини, фондации с проекти и програми за ремонтни дейности и обновяване на материално-техническата база
4. Да се използват всички възможности за повишаване квалификацията на работещите в НЧ
5. В максимална степен да се намали % на липсваща компютърна техника в НЧ от областта
6. Привличане на ръководители за художествените състави с цел разнообразяване на културния календар и повишаване качеството на художествения продукт в дейностите на НЧ

7. Да се използват възможностите за включване и участие на НЧ във форми на културен туризъм
8. Периодично да се предоставя информация за дейността на НЧ пред медиите и пред РЕКИЦ Шумен, който също може да съдейства за нейното публикуване
9. Спазване на Закона за народните читалища и Уставите на читалищата при провеждането на годишните-отчетни и отчетно-изборните събрания.
10. Редовно да се свикват годишните.отчетни събрания.